

Florian Zeller:

Matka

/La Mère, 2010/

Černá fraška

překlad Michal Zahálka, 2015

Text je autorským dílem, které podléhá ochraně podle autorského zákona. Užití tohoto díla je možné pouze formou dramaturgického studia pro potřeby inscenace díla. Jakékoliv jiné užití, zejména rozmnožování nebo poskytování třetím osobám, podléhá sankcím dle § 152 trestního zákoníku. V případě zájmu o provozování nebo jiné zpracování díla je nutno požádat o zprostředkování autorských práv na text i na překlad zvlášť u agentur DILIA a Aura-Pont, a to následovně:

text © Florian Zeller c/o DILIA

překlad © Michal Zahálka c/o Aura-Pont

Osoby

Matka, Anne

Otec, Pierre

Syn, Nicolas

Dívka, Élodie

První dějství

První výstup

Matka a Otec. Hlasy se pokojem rozléhají, což podtrhuje narůstající napětí, a ve vzduchu je cosi podivného.

MATKA: Tak tady jseš.

OTEC: Jo.

MATKA: Jdeš trochu pozdě.

OTEC: Trochu, jo. Máš se?

MATKA: Ujde to. *(Pauza. Vrací se k tématu, ale neobviňuje.)* Kdes byl?

OTEC: Co?

MATKA: Teď odpoledne.

OTEC: Co prosím?

MATKA: Kdes byl?

OTEC: Proč?

MATKA: Jen mě to zajímalo. Nic víc.

Pauza.

OTEC: A ty? Jak ses měla?

MATKA: Proč se ptáš? Vždyť to dobře víš.

OTEC: Zajímá mě to.

MATKA: Zajímá, jo?

OTEC: Jo.

MATKA: Moc dobře víš, že to stálo za hovno.

OTEC: *(zaskočený její odpovědí)* Co je ti? Anne...

MATKA: Nic. Jenom si říkám, proč to hraješ.

OTEC: Co? Co hraju?

MATKA: Že tě to zajímá.

OTEC: Ale vůbec ne, Anne. Co to povídáš? Zajímá mě to. Moc.

MATKA: Jenže to moc zajímavý není. Byla jsem doma a nic nedělala. Čekala jsem. *(Pauza. Cítíme vzrůstající neklid.)* Ten tvůj seminář je zítra?

OTEC: Jo.

MATKA: Odjíždíš zítra?

OTEC: Jo. Zítra ráno.

MATKA: Dobře. Těšíš se?

OTEC: Je to jen seminář. *(Pauza.)* Vypadáš naštvane...

MATKA: Ne, já jen že... Nicolas.

OTEC: Co?

MATKA: Ještě nevolal.

OTEC: Proč by měl volat?

MATKA: Protože jsem jeho máma. Nechala jsem mu vzkaz, ale neodpovídá. Jako vždycky. Nechápu, že o sobě někdy nedá vědět. Že se tady nikdy nestaví. Nikdy. Jako bych už vůbec neexistovala.

OTEC: Má moc práce.

MATKA: S čím?

OTEC: Co? Co já vím. Sám se sebou.

Ona pokrčí rameny. Pauza.

MATKA: Takže?

OTEC: Co?

MATKA: Kdes byl?

OTEC: Kdy?

MATKA: Ted' odpoledne.

OTEC: V práci, zlato. Pročpak?

MATKA: Jen tak.

Pauza. Pozoruje ji, lehce nejistě.

OTEC: Co je s tebou?

MATKA: Já jsem tam před chvílí volala.

OTEC: Do kanceláře?

MATKA: Jo. Před chvílí. *(Pauza.)* Chtěla jsem s tebou mluvit.

OTEC: A?

MATKA: A řekli mi, že tam nejsi.

OTEC: Kdy?

MATKA: Ted' odpoledne. Říkali, že jsi odešel.

OTEC: Byl jsem na schůzi.

MATKA: Jo tak...

OTEC: Jo.

MATKA: Tak fajn.

OTEC: Jo. To ti sekretářka neřekla?

Pauza. Bez reakce.

MATKA: *(naprosto mimoděk a nenuceně, jako by se na to ptala poprvé)* A ty, máš se?

OTEC: Jde to...

MATKA: *(pořád bez naléhání)* A kdes byl ted' odpoledne?

OTEC: Co? Vždyť už jsem říkal – v kanceláři.

MATKA: Měli jste schůzi?

OTEC: Jo.

MATKA: Chystal ses na ten seminář?

OTEC: Ne, to s tím nemá co dělat.

MATKA: *(podezřívavě)* Vážně? *(Pauza.)* A ten seminář je zítra? Je to tak?

OTEC: Děláš mi starosti, Anne.

MATKA: Já?

OTEC: Jo. Jsi divná... Vážně, věř mi, dneska se chováš fakt divně.

MATKA: Ale ne... Vůbec ne. Proč myslíš? Celý dny se tu sama užíráám nudou, zatímco ty se po hotelech taháš s kurvičkama, takže pochopitelně...

OTEC: *(jako by neslyšel)* Prosím?

MATKA: Co?

OTEC: Cos říkala?

MATKA: *(jako by nic neřekla)* Že cítím veliké prázdno.

OTEC: Taky si za to můžeš sama... Nic neděláš. O nic se nezajímáš. Sedíš tu a neděláš nic. Takže pochopitelně... ti svět připadá... monotónní.

MATKA: A co mám dělat?

OTEC: Co já vím.

MATKA: Tak vidíš.

Pauza.

OTEC: Nic tě nezajímá. Co děti odešly z domu, jako by ses... Musíš se něčím zaměstnat. Najít si nějaký koníček. Něco...

MATKA: Nechala jsem se oblbnout. To je celý. Oblbnout. Dokonale.

OTEC: O čem to mluvíš?

MATKA: Měli jsme děti, jo. Starala jsem se o ně. To jo, tehdy jsem měla co dělat. Dvě děti, to není jen tak. Teda, dvě – s tebou *tři*. O tebe jsem se starala taky. A navíc jsem pečovala o dům.

OTEC: To je fakt.

MATKA: Ale teď všichni odešli. A já zůstala sama. V celém domě. Nikdo mě už nepotřebuje. A on ani nezavolá...

OTEC: Přeháníš...

MATKA: Nikdy nevolá. Nikdy. Sára, o tý ani nemluví. Ale on... Nicolas... Ani jednou... Aby se zeptal, jak se mám. Aby, co já vím, abych slyšela jeho hlas. Vyškrtnul mě ze života.

OTEC: Je zamilovaný. To je normální...

Krátká pauza.

MATKA: *(jakoby sama pro sebe)* Do kurviček někde v hotelích.

OTEC: Ty... Co je s tebou? Anne... Dobrý? Působíš nějak...

MATKA: *(najednou úplně normálně)* Skvělý! A ty? Měl ses?

OTEC: *(vyvedený z míry)* Co? Fajn.

MATKA: Měl jsi schůzi?

OTEC: Proč to děláš?

MATKA: Co proč dělám?

OTEC: Proč pořád opakuješ totéž?

MATKA: Neměl jsi schůzi?

OTEC: Měl. Říkal jsem, že jsme měli schůzi.

MATKA: Jen jednu?

OTEC: Jo.

MATKA: A co? Šlo to dobře? Dohodli jste se?

OTEC: Co? Jo.

MATKA: Výborně. To mám sama radost.

Pauza.

OTEC: *(opatrně)* A ty...

MATKA: No, já jsem zůstala doma... Nic moc jsem nedělala. Trochu jsem uklízela. Jo, a šla jsem ven... Něco málo nakoupit. Koupila jsem si šaty. Chceš je ukázat? Ale líbit se ti nebudou. Není to tvůj styl. Jsou červený. To se musí umět nosit. Anebo musíš mít nějakou fakt zvláštní příležitost. Vezmu si je na tvůj pohřeb.

OTEC: Pilas dneska?

MATKA: Já?

OTEC: Jo. Pilas?

MATKA: Vůbec ne.

OTEC: Tys nepila?

MATKA: Ne. Proč se na mě tak díváš?

OTEC: Jenom tak.

Pauza.

MATKA: Já jsem totiž nikdy neměla mít děti.

OTEC: Co?

MATKA: Už to vím. Nikdy jsem neměla mít děti. Rozhodně ne s někým jako ty. S někým, kdo pracuje. Kdo má schůze. Semináře.

OTEC: Anne...

MATKA: No fakt... Když jsme se potkali, bylo mi kolik, dvaadvacet? Byla jsem naivní. Jak jsem to mohla tušit? Ve dvaadvaceti člověk neví nic, nic o tom obrovským podfuku, co se mu říká život. Netušíš nic. Prostě se necháš oblbnout. Zvlášť od někoho, jako jseš ty. Kdo dobře vypadá, na první pohled, na povrchu. Jenže pak, po čase, chtě nechtě zaryješ hloub. A to ti teprve dojde, v jakým jseš maléru. Tak jako tak – neříkám to, milej Pierre, abych ti lichotila, ale fakt je, že jako otec jsi byl... příšernej. Fakt jo. To jsem ti chtěla říct.

OTEC: Fakt?

MATKA: Jo. Příšernej. Úplnej antivzor. Aspoň pro Nicolase.

OTEC: Proč to říkáš?

MATKA: Sám mi to řekl. Žes pro něj vždycky byl odstrašující případ. Tak – jasně, je to umělec. Řekl, že ‚zkazit si život‘ by pro něj znamenalo podobat se tobě. No, já s ním svým způsobem souhlasím.

OTEC: Slyšíš, co mi to tu říkáš? Anne... Posloucháš se?

MATKA: Sára, ta se... No. Ta k tobě možná, dejme tomu, vzhlížela. Jo. Trochu. Tak do devíti, desíti let. No, těžko jí to vyčítat. Jseš konec konců její otec. A navíc taky není moc... Není moc chytrá, když si to tak vezmeš.

OTEC: To jako mluvíš o Sáře? O svojí dceři, jo?

MATKA: Prosím tě, netvař se tak... Vždyť to nikdy nebylo žádný tajemství. Odjakživa jsem měla radši Nicolase... Co je na tom špatnýho? Sára, s tou já nevím... (*Šeptem, aby nebyla moc slyšet.*) Připadá mi protivná. Tobě ne? Už od narození. Od pohledu. Něco v tvaru obličeje. Nějakej výraz. Co? Vzpomínám si,

že hned první den, jo, v den, co se narodila, vzpomínám si na takovej zvláštní pocit odporu. *(Pauza.)* A ty, měl ses?

OTEC: Cos dělala, zatímco jsem...

MATKA: *(najednou obviňujícím tónem)* Zatímco jsi co? *(Krátká pauza. Hravě.)*

To jsem tě dostala, co? Už ani nevíš, co říct...

OTEC: Přišel jsem pozdě. O to jde? Proto se na mě zlobíš? *(Pauza.)* Proto?

MATKA: Ta schůze trvala dýl, než jsi myslel.

OTEC: Jo, ale...

MATKA: No tak? Co je za problém? Nic se neděje... Proč pořád všechno komplikuješ? Máš hlad?

OTEC: Už jsem jedl.

MATKA: Vidíš.

Pauza.

OTEC: Poslyš... Mně se zdá, že tu něco nehraje. Nejsi... Nejsi trochu unavená? Nemám třeba zavolat doktora...?

MATKA: Ne, já jen...

OTEC: Jen co?

Pauza.

MATKA: To ta holka...

OTEC: Jaká holka?

MATKA: To dobře víš. *(Pauza.)* Ta holka...

OTEC: Kdo?

MATKA: Prosím tě...

OTEC: Co?

MATKA: Nech toho...

Pauza.

OTEC: To myslíš...

MATKA: Jo. *(Pauza.)* Ta, kterou miluje.

OTEC: Nicolas?

MATKA: Jo. Myslíš, že proti nám něco má? Proti mně, teda?

OTEC: Ne, myslím, že ne. Teda, co já vím. Proč?

MATKA: Začalo to, když s ní začal chodit. Předtím sem vždycky chodil. V neděli. Ne každou neděli, ano. Ale často. Zato teď... Nechávám mu zprávy a on ani neodpoví.

OTEC: Dospívá.

MATKA: Tomu říkáš, že dospívá? Já tomu říkám, že je krutej. Příšerný.

OTEC: Je mu pětadvacet.

MATKA: Moc dobře vím, že mu je pětadvacet.

OTEC: Někdy jako bys na to zapomněla.

MATKA: Jak bych já mohla zapomenout? Nezapomeň, že když se narodil, byla jsem u toho. *(Pauza.)* Ne, v tom to není. Je v tom něco jinýho. Jasně, ať si ji miluje, ať si žije s tou... *holkou*. Ať si dělá, co chce. Je to jeho život. Ale to snad není důvod, aby na mě zapomněl. Víš, já se... Je to směšný, ale začínám žárlit. Chápeš to? Já žárlím na tu... *holku*. Jasně, jsem jeho máma. Ne, je to nemožný. Je to nemožný. Někdy si říkám... Nikdy jsem neměla mít děti s chlapem jako ty. Tu bezcitnost má v genech. I tu nevděčnost. Přenáší se to. Zrovna jako ošklivost.

OTEC: Fajn. Poslyš, já ti... Půjdu zavolat...

MATKA: Ne.

OTEC: Co?

MATKA: Chci, abys tu u mě zůstal.

OTEC: Aspoň ti přinesu sklenici vody.

Pauza. Odejde pro vodu.

MATKA: Se mi moc nezdá ta tvoje historka se seminářem, víš? Tím zítřejším seminářem. Jedeš zítra ráno, je to tak? Kdybys věděl, jak je mi to k smíchu. Seminář, jo? Představuju si, jak se snažíš vymyslet si alibi. Nemáš fakt žádnou představivost... Vážně si myslíš, že žárlím? Žárlím, ale ne na tebe. To on mi chybí. Můj syn. Protože o něj brzy přijdu. O miláčka mého. Mou lásku. O tebe jsem přišla

už dávno. Před lety. Tak si jed' za těma holkama... Tak jako tak jsem už prostě sama. Nechala jsem se dokonale oblbnout.

On se vrací.

OTEC: Cos říkala?

MATKA: Říkala jsem, že jseš pěknej hajzl.(*Pauza.*) A co jinak, měl ses?

OTEC: (*neví už, co dělat*) Na. Pij.

Matka pije.

MATKA: (*zklamaně*) To je voda?

OTEC: Jo.

MATKA: Něco jinýho by nebylo?

OTEC: Ne. Takhle to bude lepší.

MATKA: Protože já bych si docela dala...

OTEC: Ano, ale ne. Dostaneš vodu.

Pauza. Dopije.

MATKA: Díky.

OTEC: Je ti líp?

MATKA: Jde to.

Krátká pauza.

OTEC: Určitě?

MATKA: Jo, jo.

OTEC: Je ti líp?

MATKA: Je. Mnohem líp.

Krátká pauza.

OTEC: Měla by sis jít lehnout.

MATKA: Nejsem unavená.

OTEC: Stejně bys měla jít. Měla by sis vzít prášek.

Pauza. Ona zhluboka dýchá a snaží se změnit téma.

MATKA: (*nemuceně*) A co ty? Měl ses?

OTEC: Děláš to schválně? Anne, děláš to schválně?

MATKA: Co?

OTEC: Už ses mě na to ptala stokrát.

MATKA: Na co?

OTEC: Na to, jak jsem se měl...

MATKA: Já? Ale nemluv hlouposti (*Pauza. Najednou se na něj podívá s jistým podezřením.*) Působíš divně, Pierre. Fakt, věř mi. Pil jsi? Pierre... Podívej se mi do očí... Pil jsi?

OTEC: Co...

MATKA: Pil jsi.

OTEC: Na koho to hraješ?

MATKA: Já? Co, prosím tě? Jen si o tebe dělám starost, nic víc. (*Pauza.*) Mimochodem, na ten seminář jedeš zítra ráno, je to tak?

OTEC: Přestaň. Slyšíš? Přestaň si se mnou hrát.

Delší pauza.

MATKA: Já dobře vím, že nakonec odjedeš. Tak co na tom, jestli to bude zítra nebo někdy jindy?

OTEC: O čem to mluvíš?

MATKA: Nejsem blbá. Víím, že tak vypadám. Ale blbá nejsem.

OTEC: O čem to mluvíš?

MATKA: Moc dobře vím, že nakonec odjedeš.

OTEC: A to říkáš kvůli tomu semináři?

MATKA: Teď, když jsou děti pryč, nic tě tu nedrží. Je mi to jasný.

OTEC: Říkáš hlouposti.

MATKA: Přestaň ze mě dělat debila. Víím, že jseš na radě. Postupně jste všichni odešli. Potom, co jste mě využili. Teď už vám k ničemu nejsem. Tys vždycky říkal, že mě neopustíš kvůli dětem. Teď už jsou pryč. No tak? Na co čekáš? Cesta je volná.

OTEC: Blouzníš, Anne.

MATKA: Konečně budeš moci žít, jak budeš chtít. Nemusíš se schovávat. Bude to pro tebe úleva. Ohromná úleva. Nebudeš si muset vymyšlet semináře... Schůze. Klidně si ty svoje kurvičky budeš moci šoustat třeba na náměstí – zepředu, zezadu. Víš, uvnitř jseš fakt odpornej chlap. Chceš něco slyšet, Pierre?

OTEC: Co?

MATKA: Jseš fakt odpornej.

Tma.

Druhý výstup

Následuje takřka okamžitě. Stejná situace jako na začátku prvního výstupu. Tón je všední a normální.

MATKA: Tak tady jseš.

OTEC: Jo. Jdu trochu pozdě. Nevolala ti moje sekretářka?

MATKA: Jo, jo... Že prý máš nějakou schůzi.

OTEC: Jo.

MATKA: A šlo to dobře?

OTEC: Jo, jo. Konečně jsme to dokončili.

MATKA: S tím Markousinem?

OTEC: Jo. Konečně je to za náma.

MATKA: Paráda. Určitě máš radost.

OTEC: Hlavně jsem úplně hotovej. Co ty? Máš se?

MATKA: Jde to. Nic zvláštního.

OTEC: Bylas doma?

MATKA: Jo. Trochu jsem uklízela.

OTEC: Jedlas už?

MATKA: Jo. V lednici je kuře, jestli chceš...

OTEC: Ne, díky. Ani nemám hlad. (*Pauza.*) Bylas tady? Celej den?

MATKA: Co? Jo. Teda vlastně ne. Byla jsem nakupovat. Koupila jsem si šaty. A schválně, tipni si – jakou barvu? Červený!

OTEC: Červený?

MATKA: Já vím. Teď musím vymyslet, kdy si je vezmu.

OTEC: V pořádku? Působíš nějak...

MATKA: Jak?

OTEC: Já nevím. Smutně. Nebo ne?

MATKA: Ne, ne. (*Pauza.*) Jo, to jsem ti chtěla říct... Nechala jsem vzkaz Nicolasovi. Navrhla jsem, jestli nechce v neděli přijít na oběd. S tou...

OTEC: S Élodii?

MATKA: Jo. Přesně s tou. Ráda bych, aby přišli oba. Co je?

OTEC: *Ted'* v neděli?

MATKA: Jo. V neděli bude svátek Ma-

OTEC: Víš přece, že tu nebudu.

MATKA: Jak to?

OTEC: Mám ten seminář, Anne. Říkal jsem ti to...

MATKA: To v Dijonu?

OTEC: Jo. Ráno odjíždím.

MATKA: Ale já myslela, že to je... To je až do neděle?

OTEC: No jasně. Je to čtyřdenní... Co příští neděli? Anebo nevadí, můžete beze mě. Ale rád bych je taky viděl...

MATKA: No, on mi stejně neodpověděl. Když mu nechám vzkaz, odpoví často až po týdnů.

OTEC: Hele, dělej, jak myslíš. Pak mi řekni.

MATKA: Jo. (*Pauza.*) Fakt nevím, proč mi nikdy nezavolá.

OTEC: Nicolas?

MATKA: Jo. Necháám mu vzkazy. A on mi kolikrát odpoví až po týdnů.

OTEC: To je normální.

MATKA: To ti připadá normální?

OTEC: Já jen že... Má svůj život.

MATKA: To já taky. A stejně na něj myslím.

Pauza.

OTEC: Určitě ti ráno zavolá.

MATKA: Jo. *(Pauza.)* A ty? Zítra teda odjíždíš?

OTEC: Jo. Ráno mi jede vlak.

MATKA: Vsadím se, že sis ještě nezabalil.

OTEC: Proč?

MATKA: Protože tě znám. Mnohem víc, než si myslíš. Mám tě přečtenýho, Pierre. Přečtenýho, víš?

Dívá se na něj upřeně, jako by pod tím „mám tě přečtenýho“ stálo něco o tom semináři, o odpoledni v hotelu, o jeho brzkém odjezdu a o všem, co se objevilo v prvním výstupu, ale v tomhle chybí.

OTEC: Proč mi to říkáš takhle?

MATKA: Protože jsem za tebe dlouhý roky provdaná. Víš, jak dlouho jsme manželé?

OTEC: Jo. Jasněže vím.

MATKA: Jak?

OTEC: *(snaží se získat čas)* Co?

MATKA: Jak dlouho?

OTEC: Jak dlouho? To je jasný...

MATKA: Pětadvacet let.

OTEC: Jo. Přesně. Pětadvacet let štěstí.

MATKA: Zrovna na to jsem před chvílí myslela. Na naše manželství. Jo. A říkala jsem si... Víš, já jsem byla fakt mladá... Bylo mi dvaadvacet. Byla jsem ve věku Sary.

OTEC: Sáře je třiadvacet.

MATKA: Co?

OTEC: Povídám, že jí je třiatvacet.

MATKA: Jo. No právě, přesně, byla jsem ještě mladší. Byla jsem mladší než naše děti.

OTEC: Jo.

MATKA: Připadá mi to neuvěřitelný.

OTEC: Jo. Uteklo to.

MATKA: Až moc rychle, neřek bys? Jako by to bylo včera. *(Krátká pauza.)*

Včera. A zítra odjíždíš.

OTEC: Nejedu daleko.

MATKA: Ale jo. Daleko. Jedeš moc daleko. Jedeš...

OTEC: Dijon ti připadá daleko?

MATKA: Co?

OTEC: Dijon je daleko?

MATKA: Ne. Máš pravdu.

OTEC: Vlakem je to dvě hodiny.

Ona najednou působí smutně. Krátká pauza.

MATKA: Chceš něco slyšet, Pierre...?

OTEC: Co? *(Pauza.)* Co?

MATKA: Ne. Nic.

Tma.

Druhé dějství

První výstup

Nazítří ráno. Matka je na scéně. Vejde Otec.

OTEC: Ty už jsi vzhůru?

MATKA: No ty máš dneska ale postřeh! Co se děje?

OTEC: Co? Mám zpoždění. Nevzbudil jsem se...

MATKA: Jdeš pozdě?

OTEC: Jo. Musím chytit vlak. Je pozdě. A ty, máš se? Vyspala ses dobře?

MATKA: Ne.

OTEC: V noci jsem tě slyšel. Vzbudila ses, vid'š? Nespalas?

MATKA: Ne. Teda skoro. Je to poznat?

Matka je evidentně nervózní. Otec si dopíná košili.

OTEC: Co? Ne. Ale co se stalo?

MATKA: Vrátil se.

OTEC: Kdo?

MATKA: Nicolas. Je tu.

OTEC: Nicolas? A kde?

MATKA: U sebe v pokoji. Spí.

OTEC: Vážně? Co tu dělá? Přece nedal vědět...

MATKA: Vrátil se v noci. Ještě spí.

OTEC: A proč se vrátil? Říkal něco?

MATKA: Ne, nic.

OTEC: A přišel v noci?

MATKA: Jo.

OTEC: A ty ses ho neptala?

MATKA: Nemluvila jsem s ním. Nechtěla jsem ho budit.

Pauza. Ona jde chystat snídani.

OTEC: Tak proč jsi nespala?

MATKA: Byla jsem... Já nevím. V noci jsem se vzbudila. Měla jsem tušení, tušení, že je tu. Že se vrátil. Tak jsem vstala a šla k němu do pokoje.

OTEC: *(nevěří)* Anne...

MATKA: Ne. Ale tentokrát tam byl. Tentokrát jsem se nespletla. Vážně tam byl. Spal. Usnul oblečený. Kluk můj velkej.

OTEC: Poslyš...

MATKA: Co?

OTEC: Určitě tam je? Jseš si jistá, že...

MATKA: Vždyť ti povídám...

OTEC: Jo, já vím.

MATKA: Tak co? Ale klidně si mě měj za blázna...

Pauza.

OTEC: Chci ho vidět.

MATKA: Ne.

OTEC: Proč?

MATKA: Vzbudíš ho. Dej si kafe. Určitě tu hned bude. *(Pauza. Váhá.)* Dej si zatím kafe. On přijde. Jen mu dej čas, ať se vzbudí sám.

OTEC: Udělalas kafe?

MATKA: Jo, posluž si. Všechno je hotový.

On chvilku váhá, pak si jde sednout. Pauza.

OTEC: Nevidělas moje černý sako? Nemůžu ho najít...

MATKA: Myslím, že visí u dveří.

OTEC: Aha.

Krátká pauza.

MATKA: Já ho hrozně ráda vidím. Ty ne?

OTEC: Říkáš to, jako bys ho neviděla kolik let.

MATKA: Mně už to tak skoro připadá.

OTEC: *(znova se dívá na hodinky)* Je pozdě. Vážně budu muset jít.

MATKA: Jo.

OTEC: Vlak mi jede za... No, prostě už musím jet.

MATKA: Jo, já vím. Do Dijonu.

OTEC: Já prostě nechápu, jak to, že jsem se nevzbudil.

MATKA: Vypnula jsem ti budík.

OTEC: Cože?

MATKA: Vypnula jsem ti budík.

Pauza.

OTEC: *(jako by se nic neřeklo)* To ten můj budík. Nezazvonil.

MATKA: Fakt ne?

OTEC: Ne, no.

MATKA: *(myšlenkami jinde)* Aha... *(Pauza. Otec pije.)* Proč myslíš, že se vrátil?

OTEC: Kdo?

MATKA: Nicolas... Proč se vrátil?

OTEC: *(pořád tomu nevěří)* Ale Anne...

MATKA: Já se ptám.

OTEC: *(rozhodne se přistoupit na její hru)* A jak to mám vědět? Co já vím...

Aby nás viděl. Aby tě viděl.

MATKA: Uprostřed noci? Kdyby nás chtěl vidět, nepřijde uprostřed noci. Dobře ví, že my uprostřed noci spíme. Teda obvykle.

OTEC: Kam míříš?

MATKA: Říkám si, jestli...

OTEC: Jestli co?

MATKA: Jestli se nerozešel s...

OTEC: S Élodíí?

MATKA: Jo. S *tou*. Nemyslíš? Je to to první, co mě napadlo. Jak jsem ho tam tak v noci v posteli viděla. Řekla jsem si: určitě se rozešel s Élodíí.

OTEC: Myslíš?

MATKA: Nevím. Snad. Proč by sem jinak chodil? Teda, aniž by dal vědět...

Uprostřed noci.

Krátká pauza.

OTEC: Snad máš pravdu.

MATKA: Jestli je to tak, tak se vrátí domů...

OTEC: Jsou i další možný vysvětlení.

MATKA: Jo? A jaký?

OTEC: Já nevím. Řekne sám.

MATKA: Určitě je to tak. Rozešel se s tou... holčkou. Což mě teda zvlášť nepřekvapuje. Byl až moc citlivej na život s... takovou holčkou. Jo. Určitě se pohádali. A on se vrací domů. *(Pauza.)* Jsem tak šťastná.

OTEC: Anne...

MATKA: Ty se tváříš, jako by to bylo neštěstí.

OTEC: Jestli se pohádal s Élodií, tak vážně netuším, proč by to měla být dobrá zpráva.

MATKA: Že se mi vrátí domů, to je to nejlepší, co se mi mohlo stát. To, a že bys umřel.

OTEC: Prosím?

MATKA: Jasně, že je to dobrá zpráva.

OTEC: Cos to říkala?

MATKA: Že je to dobrá zpráva. Kdoví, co by se stalo, zatímco ty bys na čtyři dny odjel?

OTEC: O čem to mluvíš?

MATKA: Třeba bych si připadala tak sama, až... Jeden neví, co v takových chvílích člověk může udělat. Může třeba sáhnout po krabičce prášků na spaní. Například. Může je všechny spolknout, namíchat s dalšíma práškama. Potom se natáhnout do postele – a zvolna vklouznout do smrti.

OTEC: Co to povídáš?

MATKA: Jenom ti říkám, že už bude dobře. Už mi nevadí, že jedeš pryč. Víš, předtím, to jsem fakt byla trochu smutná, že jedeš na ten seminář. Že jedeš beze mě.

OTEC: (*poněkud důrazně*) Je to seminář, Anne... Přece tě nebudu brát s sebou na seminář. Je to seminář kvůli práci. To není pro zábavu. Čehož důkazem je už to, že se to koná v Dijonu, krucinál.

Pauza.

MATKA: Občas se mi zdá, že tě vraždím. Jsou to moje oblíbený sny. To mám vždycky dojem, že si vážně odpočinu. Je mi z toho šíleně dobře. Ale umím rozlišit sny a skutečnost.

OTEC: Anne...

MATKA: Já to umím rozlišit, neboj.

OTEC: Proč to říkáš? Co? Abych zůstal? (*Pauza.*) Co to má bejt s těma práškama?

MATKA: Jen takovej nápad. Co mi blesknul hlavou.

OTEC: Co ti „blesknul hlavou“?

MATKA: Jo.

OTEC: To říkáš, abych nejel na ten seminář? Je to tak? Vydíráš mě?

MATKA: (*upřímně*) Vadilo by ti, kdybys přijel a našel mě mrtvou? (*Krátká pauza. Bez reakce.*) Ne, řekni, upřímně. Vadilo by ti to?

Pauza.

OTEC: Z toho semináře se odhlásím.

MATKA: Ale proč? Nemusíš. Všechno je v pořádku.

OTEC: Ne. Nic není v pořádku.

MATKA: Povídám, že všechno je fajn. Teď je tu Nicolas. Vrátil se. Kluk můj.

OTEC: Odhlásím se z toho *semináře*.

MATKA: Přestaň to slovo už používat!

OTEC: Jaký slovo?

MATKA: Přestaň mi věčně lhát! (*Objeví se Syn. Otec je velice překvapený.*)

Nicolasi...

(*Krátká pauza.*) Vyspal ses dobře?

Syn si jde sednout doprostřed pokoje. Pauza. Napětí.

SYN: Moc ne.

MATKA: Dáš si kafe?

SYN: Dám, rád. (*Nalije mu šálek. Je rozespalý. Pauza.*) Pardon, že jsem přijel bez ohlášení.

MATKA: Prosím tě. Jsi tu doma. Nemáš se za co omlouvat, zlatíčko. No ne?

OTEC: Jo. Jasněže.

MATKA: Táta musí pryč. Má seminář v Dijonu. Věříš, že něco takovýho fakt existuje? Seminář v Dijonu? Ale každopádně musí pryč. Jede mu vlak. [Ráno mu nezazvonil budík. Já jsem ho vypnula, ale to netuší. Uznávám, že to ode mě nebylo zrovna pěkný, ale byla to taková drobná pomsta. Pomsta za to, co mi dělá. Nebo spíš za to, co mi už nedělá.] (*Pauza. Jako by se nic neřeklo.*) Dáš si kafe?

SYN: Dám, rád.

MATKA: Počkej, v kuchyni ještě je. Dojdu ho udělat.

Odejde. Pauza.

SYN: (*k Otcí*) Musíš pryč?

OTEC: Jo. Kvůli práci.

SYN: Hned teď?

OTEC: Skoro. Už teď jdu pozdě.

SYN: Co s ní je?

OTEC: Ona... Je ještě křehká.

SYN: Já myslel, že už je to lepší.

OTEC: Je to s ní jak kdy, však víš. Teď zrovna se o ni trochu bojím.

SYN: Kdy vyrážíš?

OTEC: Hned. Musím, jinak mi ujede vlak. (*Krátká pauza.*) A ty, máš se?

SYN: Jde to.

OTEC: Nic se neděje?

SYN: Ne. Ne, nic.

OTEC: A... No... Rozhodně je moc fajn, že ses zastavil. Pořád mluví o tom, že sem vůbec nejezdíš.

SYN: Já vím. Nechává mi vzkazy. *(Pauza.)* Neboj. Postarám se o ni.

OTEC: Jo. *(Krátká pauza.)* Fajn. Musím si jít dobalit.

SYN: Už's jí to řek?

OTEC: Co?

SYN: Už's jí to řek?

OTEC: Ne. Ještě ne.

Matka se vrací.

MATKA: Na, miláčku. Káva.

SYN: Díky, mami.

MATKA: Dáš si ještě něco? Pečivo? Nebo tak? Mám ti udělat šťávu?

OTEC: Jdu si dobalit.

MATKA: Jo. Jasně. Běž si dobalit. *(Pauza. On odejde.)* Tak dáš si ještě něco?

SYN: Ne. Jsi hodná.

MATKA: Ty mu to věříš s tím seminářem? *(Syn pokrčí rameny.)* Ale to je fuk. Jak se máš?

SYN: A ty?

MATKA: Jde to. Ráda tě vidím.

SYN: Já tebe taky.

MATKA: Co se stalo? Proč ses vrátil? Že ses ani neozval?

SYN: Je to složitý.

MATKA: Nechceš si o tom promluvit?

SYN: Ne. Vlastně ne.

MATKA: Je to kvůli ní?

SYN: Mami...

MATKA: Jen řekni... Je to kvůli ní?

SYN: Je.

MATKA: Já to věděla. (*Pauza.*) Jseš smutnej? (*Syn kývnutím hlavy naznačí, že „trochu“.*) Každopádně víš, že tu můžeš zůstat, jak dlouho budeš chtít. Vůbec mi to nevadí.

SYN: Jsi hodná.

MATKA: Můžeš tu zůstat, jak dlouho budeš chtít.

SYN: Jo.

MATKA: Myslíš, že tu zůstaneš dlouho?

SYN: Já nevím. Uvidím.

MATKA: Rozešli jste se? (*Pauza.*) Podvedla tě?

SYN: Co?

MATKA: Podvedla tě.

SYN: Proč to říkáš?

MATKA: Jen si to představuju, nic víc. Určitě spala s nějakým jiným klukem a tys na to přišel. Tak to bylo, vid'?

No jasněže jo. Vždycky je to stejný. Spala s někým jiným. Nemluvě o tom, že s tím druhým si to mnohem víc užila.

Mnohem, mnohem víc, to je jasný. Chápu, že ti musí být hrozně, miláčku.

Hotová dýka do srdce. Ne, já ti rozumím. Nejlíp to celý rázně skoncovat.

SYN: Jen jsem se sem přišel vyspat, mami. Jen na jednu noc...

MATKA: Ale víš, že tu můžeš zůstat, jak dlouho budeš chtít...

SYN: Jo, to jsi říkala.

Pauza.

MATKA: A jak jsi to zjistil? Přistihls je in flagranti?

SYN: Co?

MATKA: S tím druhým klukem... Vrátil ses nečekaně domů dřív a našel ji v objetí jiného muže, je to tak?

SYN: Jen jsme se pohádali, nic víc..

MATKA: A tys odešel z bytu.

SYN: Jo.

MATKA: Dobře's udělal.

SYN: Ty jsi ji nikdy neměla ráda...

MATKA: Koho?

SYN: Élodii.

MATKA: Jo, podle mě je vulgární.

SYN: Élodie?

MATKA: Jo. A dost ošklivá. Myslím vzhledově. A dobrý člověk to taky není, po mravní stránce. *(On se začne smát)* Co je? Čemu se směješ?

SYN: Ale nic.

MATKA: Ne, ne, povídej.

SYN: Ona tě taky nemá moc ráda.

MATKA: Fakt, jo? A proč? Co říkala?

SYN: Říkala, že mi bráníš v životě. Že bys... *(Najednou si koukají zpřímě do očí. Ozve se tón silného citu plynoucího z jejich blízkého setkání. On pomalu pokračuje.)* ... že bys beze mě nedovedla žít. Že skrze mě dýcháš a vydechuješ, že bys nechtěla žít mimo mě. Říkala, že mě nenecháš dospět, že bys mě radši zničila, než abys mě nechala dospět někde pryč od tebe. Říkala, že mě miluješ až moc.

Pauza. Nepříjemná chvíle.

MATKA: Já vůbec netuším, o čem to mluví. *(Pauza. Dál se na sebe dívají.)* „Milovat až moc“, to nic neznamena. Buď miluješ, nebo ne, řekla bych. Co myslíš? Nebo se pletu? *(Syn se usměje.)* Že ti něco takového říkala, to tě asi moc nemilovala.

SYN: Miluje mě. To já vím.

MATKA: *(pochybovačně)* Miluje? Potom, co ti udělala? Já tě možná miluju až moc, dobře, dejme tomu, ale chceš něco slyšet...? Když jseš kvůli ní tak smutnej, nemilovala tě dost.

Tma.

Druhý výstup

Takřka vzápětí. Matka a Otec snídají. Otec sedí na místě, kde v závěru předchozí scény seděl Syn.

OTEC: Jdu pozdě. To ten budík. Vůbec jsem ho neslyšel. Jestli chci stihnout vlak, nesmím se zdržovat... A ty, máš se? Spalas dobře? V noci jsem tě slyšel. Vzbudila ses, vid'š? Nespalas?

MATKA: Ne. Teda skoro ne. Je to vidět?

Najednou vejde Syn.

MATKA: Nicolasi!

SYN: Dobré ráno.

MATKA: *(k Otci)* Vidíš, já jsem ti říkala, že nakonec sejde dolů. *(Synovi.)* Vyspal ses dobře, miláčku?

SYN: Co? Ale jo. *(Krátká pauza. Jde se posadit na pohovku.)* A co vy, všechno dobrý?

OTEC: Přišels v noci?

MATKA: *(má vztek na otce)* Kolikrát se ti všechno musí opakovat, než to vstřebáš? Na, vem si kafe. Udělá ti dobře.

SYN: Dám, rád. Dík.

Pauza.

MATKA: Táta tu nezůstane.

OTEC: Musím odjet. Mám seminář.

SYN: Fakt, jo?

OTEC: Jo.

SYN: A odjíždíš...?

OTEC: Hned... Beztak už běžím pozdě. To nedopadne dobře.

MATKA: No tak běž, jinak ti ujede vlak.

OTEC: Jo. Ještě si musím dobalit.

SYN: Na jak dlouho jedeš?

OTEC: Čtyři dny. Je to seminář o mikroúvěrech.

MATKA: V Dijonu.

OTEC: Jo.

Pauza.

MATKA: Ještě kafe? Dojdu pro něj. Všechno jsem připravila. Dáš si ještě?

SYN: Dám, rád. Tady už není. *(Ona odejde. Pauza.)* Tak běž, jestli máš zpoždění.

OTEC: Jo, jo, jdu. *(Pauza. Nikam nejde.)* A ty? Co... Máš se?

SYN: Jde to.

OTEC: Neděje se nic? Teda, jako...

SYN: O co jde?

OTEC: Co? Ne, nic. Všechno v pohodě, a tak...

SYN: Jo. Promiň, že jsem se tu takhle objevil...

OTEC: Ne. Naopak. Máma má radost. Často říká, že sem málo jezdíš.

SYN: Já vím. Nechává mi vzkazy.

OTEC: Často je sama, víš. Co Sára odešla.

SYN: Ale jezdí sem na víkendy, ne?

OTEC: Sára? Někdy. Moc ne.

SYN: Ale jseš tu ty, ne?

OTEC: Jo. Jo, já tu jsem. *(Krátká pauza.)* Ne vždycky. *(Krátká pauza.)* Tak – mám práci, žejo. *(Pauza.)* Musíme na ni dát pozor.

SYN: Jo.

OTEC: Fajn. Jdu si dobalit.

Matka se vrací.

MATKA: Tak. Tady káva. Dřív jsi pil ráno čaj. Vzpomínáš?

SYN: Jo.

MATKA: Kafe jsi nepil nikdy. To až teď, když... No, teď prostě piješ kafe.

OTEC: Hned jsem tu.

Odejde. Pauza.

MATKA: Dáš si ještě něco? Pečivo nebo tak?

SYN: Ne, děkuju. Pohoda.

MATKA: Určitě?

SYN: Jo.

MATKA: V noci jsem se vzbudila. U dveří jsem viděla tvoje sako. Tak jsem se... To černý sako. No, tak mi došlo, že jseš tu.

SYN: Chtěl jsem dát vědět, ale...

MATKA: Není důvod, fakt. Jseš tu přece doma. *(Pauza. Syn pije kafe.)* Před chvílkou jsem vzpomínala, jak jste byli malí... Vždycky jsem ráno vstávala dřív než vy a chystala vám snídani... Pamatuješ? Měla jsem to ráda. Mističky na stůl. Dát vařit vodu. Vyndat marmeládu z ledničky. Dojít vás vzbudit... Byl to takovej můj milovanej rituál. Pak jsme šli společně do školy... Pamatuješ? Já na to zrovna vzpomínala. Tehdy jsem svůj život měla ráda, víš? Strašně ráda.

Myslím, že – jo, tehdy jsem byla skutečně šťastná. *(Pauza. Syn je duchem mimo, Matka si toho všimne)* Doufám, že aspoň ty se máš dobře.

SYN: Ujde to.

Pauza.

MATKA: Vy...

SYN: Co?

MATKA: Pohádali jste se, vid'?

SYN: Poslyš... Nechce se mi o tom moc mluvit. Promiň. Ale... No, prostě tak.

MATKA: Jasně, v pohodě.

SYN: Já...

MATKA: Nic, nic,.

SYN: Promiň, to jen...

MATKA: Ne, ne. Já rozumím.

SYN: Jo, já...

MATKA: Tak jako tak tě moc ráda vidím. Jsi můj miláček, víš. A na mě se můžeš vždycky spolehnout.

SYN: Díky, mami.

Ona ho políbí na čelo.

MATKA: Chlapečku můj... Máš čistý oblečení? Mám ti vyprat?

SYN: Já... Já nevím. Nahoře bych měl něco mít.

MATKA: Myslím, že tam toho moc není. Všechno sis odvezl.

SYN: Fakt?

MATKA: Jo. Ale zatím si můžeš půjčit věci od táty.

SYN: Uvidíme...

MATKA: Jo. A myslíš, že zůstaneš až do... Víš, že v neděli je svátek Ma–
Vejde Otec a mluví.

OTEC: Tak. Pardon, že jedu tak narychlo, ale musím tam.

MATKA: Jo, to nám došlo.

OTEC: Jo. Tak já jdu. Už mám zpoždění. *(Krátká pauza.)* Zavolám vám.
Má se k odchodu. Syn se zvedne

SYN: To jdeš jen tak?

OTEC: Cože?

SYN: Nemáš co říct?

Pauza.

OTEC: *(v nepříjemné situaci)* Já... No jo, měl bych... Asi, jasně... objasnit tu situaci, to myslíš? Vzhledem ke všem... Je to teda „komplikovaný“. Je v tom dost „podstatných“ problémů. Mikroúvěry. Ale zavolám, hned jak dojedu. Domluveno? Tak fajn. V neděli.

Odejde. Pauza.

MATKA: Tak, a je pryč. *(Postupně se mění nálada: u následujícího monologu si začínáme klást otázky o jeho skutečnosti. Vrátil se syn skutečně? Nebo se to všechno odehrává v matčině hlavě?)* Když jsem mu řekla, že jsi tu, že ses v noci vrátil, tak mi nevěřil. Dobře jsem viděla, jak reaguje. Měl dojem, že si jen

vymýšlím, abych... Co já vím. Abych ho otravovala. Řekla jsem mu, že ses vrátil, že ses v noci vrátil, a on se na mě chladně zadíval. Jako by pozoroval blázna. Určitě si říkal: ta si hraje na blázna, aby mě zdržela, aby mi zabránila odjet. Přesně to si říkal. Chápeš to? Měls vidět, jak se tvářil... Měls vidět, jak se tvářil, když ses objevil. Vůbec nemohl uvěřit. Prostě nemohl. A já taky ne. Říkala jsem si: je to tu, vrátil se. Moje láska se vrátila. Co? Vrátil ses. Ale řekni, neodjedeš zas? Co? Když už jsi tu, tak neodjedeš? *(Krátká pauza.)* Neodpovídáš? *(Krátká pauza.)* Proč nic neříkáš? Neříkáš nic, ale já vím, na co myslíš.

Najednou vejde Otec s kufrem. Opakování, jako by ještě neodešel. Když mluví, najednou se v mžiku vrací přecházející nálada.

OTEC: Tak. Mrzí mě, že musím jet tak narychlo.

MATKA: Už sis dobalil?

OTEC: Jo. Vzal jsem to rychle. Aby mi neujel vlak. *(Pauza.)* Povídala sis tu se sebou?

MATKA: Co? Ne.

OTEC: V pohodě?

MATKA: Jo.

OTEC: Působíš mimo...

MATKA: Já?

OTEC: Jo. Na co myslíš?

MATKA: Na nic. Vzpomínám si jen na ty časy, kdy... Kdy jsem ráno brzy vstávala. Vstávala jsem, abych připravila snídani. Pro děti. Vzpomínáš? Pak jsem je vodila do školy...

OTEC: Jo.

MATKA: Vzpomínáš si? Občas mi to chybí.

OTEC: *(něžně)* Každopádně se zkus ještě vyspat. Jo? Jsi hodná, že jsi vstala se mnou, ale ještě je brzy. Vypadáš unaveně.

MATKA: Z tebe jsem unavená.

OTEC: Co? (*Pauza.*) Jo. Tak já ti zavolám, až dojedu. A dávej pozor...

MATKA: Na co?

OTEC: Na sebe. (*Krátká pauza.*) Pojd' sem... (*Políbí ji a odchází i s kufrem.*) V neděli. *Ona se pousměje, on odchází.*

Ona se usměje na syna. Tma.

Třetí dějství

První výstup

V pokoji, nazítří. Matka si vzala ty červené šaty. Na scéně je zrcadlo, v němž se může pozorovat. Syn působí zasmušile.

SYN: Ještě mi nevolala.

MATKA: Viděls moje šaty?

SYN: Jsou to dva dny.

MATKA: Odešels ty, Nicolasi. Mysli hlavou. Proč čekáš, že zavolá ona?

SYN: Nečekám. Jen konstatuju, že ještě nevolala.

MATKA: A proč by volala sem? Proč *sem*? Neřekls jí, kam jdeš.

SYN: Muselo jí dojít, že jsem tady. Kam jinam bych šel? Kromě vás –

MATKA: Viděls moje šaty?

SYN: Jsou nový?

MATKA: Jo. Koupila jsem si je včera. Líbí? *(Nevinně se točí kolem dokola.)*

Co? Líbí?

SYN: Jsou... červený.

MATKA: Nelíbí?

SYN: Ale jo. Slušej ti.

MATKA: Myslíš?

SYN: Jo.

MATKA: Na kolik bys řekl, že v nich vypadám?

SYN: Nevím.

Pauza.

MATKA: Co kdybychom si spolu večer někam vyšli?

SYN: Kam?

MATKA: Nevím. Někam.

SYN: Proč?

MATKA: Co já vím. Jenom tak. *(On pokrčí rameny.)* Přijdeš na jiný myšlenky.
Už dva dny se tu jen potácíš.

SYN: Proto sis vzala ty šaty?

MATKA: Koupila jsem je už před pár dny. Jen tak, bez důvodu. Líbila se mi ta barva. Tak co? Souhlasíš?

SYN: Víš, mně se nějak nikam nechce.

MATKA: Udělá ti to dobře.

SYN: Fakt na to nemám moc náladu.

MATKA: No právě. *(Pauza. Ona je nadšená.)* Mohli bychom někam na večeři.
Objednáme si mořský plody. A dobrý víno. Co? A pak, jo, půjdem tančit.

Vyjdeme si. Přijdem na jiný myšlenky.

SYN: Jsi hodná, ale radši ne.

MATKA: Neodpověděls mi... Nepřijde ti, že v těch šatech vypadám mladší?

SYN: Mami...

MATKA: Co? Je to jen jednoduchá otázka...

SYN: Já nevím.

MATKA: Jen řekni číslo... Na kolik vypadám?

SYN: Mně to s čísly nikdy moc nešlo...

MATKA: Co myslíš, že by lidi říkali, když by nás viděli? Třeba by ani nemysleli, že jseš můj syn... Třeba by si řekli: Hele, támhle jde ta s tím mladým amantem.

SYN: Nech toho.

Přijde k němu blíž.

MATKA: *(pořád jako hra)* Já si dneska večer chci vyjít se svým mladým amantem.

SYN: Už jsem řek. Nemám náladu.

MATKA: Tak co by ti udělalo radost?

SYN: Kdybys mě nechala chvíli bejt.

Pauza. Nadšení opadne.

MATKA: Promiň. Máš pravdu. (*Krátká pauza. Trapná chvíle. Ona se vrací k roli matky.*) Nemám ti udělat něco k jídlu?

SYN: Jsi hodná, mami, ale víš... Já nemám hlad.

MATKA: Pořád jseš tak smutnej?

SYN: Špatně se mi dechá, jestli tě to zajímá.

Pauza.

MATKA: Vždyckys byl takovej. Tak citlivej. Tví bratři vydrželi mnohem víc. Ti měli do života lepší výzbroj. Nebyli tak melancholičtí jako ty.

SYN: Proč to říkáš?

MATKA: Co?

SYN: Já bratry nemám, mami.

MATKA: Co?

SYN: Že nemám bratry.

MATKA: Já vím.

SYN: No? Tak co to povídáš?

MATKA: Jen chci říct, žeš byl vždycky jinej.

Pauza.

SYN: Ale ne. Já jen, že ta holka – byla moje všechno. Všechno, víš?

MATKA: Ale tys odešel.

SYN: To je nastejno. Zůstat jsem nemohl.

MATKA: Tak co? (*Pauza.*) Na, jestli chceš, vezmi si prášek, udělá ti dobře.

SYN: Prášek na spaní?

MATKA: Jo.

SYN: K čemu?

MATKA: Když ho smícháš tady s tím, s touhle pilulkou – tou malou modrou – uvidíš, že ti bude líp.

SYN: Co je to?

MATKA: Lék. Já je beru v jednom kuse.

SYN: Abys usnula?

MATKA: Ne. Abych žila. Udělá ti dobře. Na. Ber.

SYN: Dík.

MATKA: V jednom kuse je beru.

SYN: A k čemu jsou? Uklidňují?

MATKA: Uklidňují a vzrušují. Tak nějak co je potřeba. *(Syn si bere pilulku.)*

Beru je v jednom kuse. *(Spolkne ji.)* A teď zkusíme být šťastní. Domluveno?

Jdem... Vezmu tě na večeři. Smutek je nepřítel života.

SYN: Já nevím.

MATKA: Pojedem mým autem.

SYN: Chceš jet někam daleko?

Ona přijde ještě blíž.

MATKA: Jo. Hrozně daleko.

SYN: Kam až?

MATKA: Co nejdál to půjde.

Pauza. Najednou se objeví mladá dívka: Élodie.

DÍVKA: Dobrý den.

Pauza. Syn se zvedne. Něco se rozbilo.

SYN: Co tu děláš?

DÍVKA: Chtěla jsem tě vidět. *(Matce.)* Dobrý den...

MATKA: Dobrý večer.

DÍVKA: Ano. Dobrý večer. *(Pauza.)* Myslela jsem si, že tu budeš.

SYN: *(tvrdě)* Co chceš?

DÍVKA: Chtěla jsem... Já nevím... Promluvit si.

SYN: Jo, a o čem?

MATKA: Nemáte si co říct.

DÍVKA: Je to hrozný. Já... Nechápu, pročs tak honem odešel. Tak hrubě.

SYN: *(skoro útočně)* Tak ty nevíš proč?

DÍVKA: Jo. Jen mi to připadá tak hrubý.

MATKA: Na to jste měla myslet dřív. Teď už je pozdě.

SYN: Mami.

MATKA: Co?

Pauza.

DÍVKA: Víím, že tu nejsem vítaná. A беру všechno, co mi vyčítáš. Jenom jsem to už nemohla vydržet, abychom si nepromluvili. Už dva dny nespím.

Zdá se, že Syn je vyvedený z míry. Pauza.

DÍVKA: Neříkáš nic? Řekni něco...

SYN: Ne.

Matka je nervózní. Chvilé napětí.

MATKA: Nicolasi...

SYN: Co?

MATKA: Řekni něco.

SYN: Já nevím.

MATKA: Co?

SYN: Nevím, co dělat.

Matka a Syn mluví před Dívkou, jako by tam nebyla, nebo jako byla věc.

MATKA: Nenech se oblbnout, Nicolasi. Podívej na ni...

SYN: No právě...

MATKA: Dobře se na ni podívej, Nicolasi. Všechny na to jdou stejně.

SYN: *(jako dítě)* Zrovna se nechávám oblbnout, mami.

Je jako zhyponotizovaný.

MATKA: Přijde za tebou, řekne ti dvě věty a ty co, zase do toho vletíš?

SYN: *(který se neustále kouká na Dívku)* Ale je krásná.

MATKA: Krásná, krásná... Přehánět bys taky nemusel.

SYN: Jo, ale jak se na mě dívá.

Matka se přiblíží, aby se podívala na způsob, jakým se Dívka dívá na jejího syna.

MATKA: Nic zvláštního nevidím.

SYN: Nevidíš?

MATKA: Ne. Je to jen holka, co se dívá. Holka, jakejch máš v životě tucty.

SYN: (*s básnickým elánem*) To ty její oči.

MATKA: Co, oči? Co s nima?

SYN: Učarovaly mi.

Krátká pauza.

Matka je stále nervózní.

MATKA: (*křehce*) Nicolasi, měli jsme v plánu jít spolu na mořské plody. Měli jsme si jít zatančit. Dneska večer... Měli jsme strávit večer spolu. Vzpomínáš? Nevzdáš to přece? Přece se nenecháš zlomit a mě tu nenecháš samotnou?

DÍVKA: (*chladně*) Jasně že ho zlomím. Jsem mladá a krásná.

MATKA: Co?

DÍVKA: Je mi pětadvacet. Jsem mladá. Jako on. Chceme žít.

MATKA: A co já?

DÍVKA: A vy co?

MATKA: No... Co se mnou v tom všem bude? (*Dívka pokrčí rameny. Nápadně – vysmívá se jí.*) Mně je z toho na blití.

DÍVKA: Tady.

MATKA: Co je to?

DÍVKA: Kapesník.

MATKA: Neříkala jsem, že se mi chce smrkat. Říkala jsem, že je mi na blití. A teď, teď se mi chce brečet. Vraťte mi ten kapesník.

DÍVKA: Poddejte se tomu.

SYN: Jo. Poddej se tomu, mami. (*Pauza.*) V pořádku?

Matka pokrčí rameny.

DÍVKA: (*skoro netrpělivě*) Fajn. Tak jdeme?

SYN: Jo. Půjdeme.

MATKA: Nechtěli byste něco sníst?

SYN: (*kouká na Dívku*) Co...

DÍVKA: (*chladně*) Ne, jste milá. My si spíš zajdeme někam do restaurace.

MATKA: Do jaké?

DÍVKA: *(jako by jí chtěla dělat chutě)* Někam, kde mají mořské plody.

MATKA: Mořské plody?

DÍVKA: Jo.

MATKA: A k pití, to si dáte co?

DÍVKA: Dobrý víno, řekla bych.

SYN: Jo.

MATKA: Bílý?

DÍVKA: Určitě.

MATKA: A já? Co já?

DÍVKA: Vy, vy tu zůstanete úplně sama... K večeři si dáte suchary. *(Krátká pauza.)* My se po večeři pomilujeme. Vášnivě. Skvěle. Zmocní se mě na stole, v obýváku, moje tělo bude narážet do dřevěného stolu a bude to dělat... *(Pomalou a vášnivě.)* Buch... buch... buch... buch...

Krátká pauza. Trapná chvíle.

SYN: Fajn. Tak my půjdeme, mami.

DÍVKA: Jo. Máme si toho tolik co říct.

SYN: Jo.

DÍVKA: Tolik co dělat.

SYN: *(se smíchem)* Jo.

DÍVKA: Tak se rozloučíme.

MATKA: Nechcete ještě chvíli zůstat?

DÍVKA: Ne. Bude lepší, když půjdeme.

MATKA: Mám tu lahev vína... Jinak ji vypiju sama. Trochu se to bojím míchat, s těma lékama, co беру... Mohlo by to být nebezpečný.

DÍVKA: To jste hodná, ale vážně radši půjdeme.

Krátká pauza.

SYN: Já... Díky za všechno, mami. Díky za všechno.

DÍVKA: Ano. Díky. Můžu vám říkat „mami“?

Žádná odpověď.

SYN: Fajn.

DÍVKA: Jo. Je pozdě.

SYN: Tak my se rozloučíme, mami. *(Matka nic neříká.)* Takže – nashle...

DÍVKA: Jo. Na shledanou, „mami“.

Dívka se usměje. Pod tím úsměvem cítíme krutost. Odejdou. Matka zůstane na okamžik sama.

Druhý výstup

Matka si naleje víno. Pije. Dlouho. Najednou zvonek. Jde otevřít. Za dveřmi Dívka v červených šatech.

DÍVKA: Dobrý den.

MATKA: Dobrý večer.

DÍVKA: Ano, dobrý večer. Já... Promiňte, že vás ruším... Já... Neruším vás?
(Bez reakce. Krátká pauza. Dívka už není tak sebejistá jako v předešlém výstupu.) Ruším vás?

MATKA: To záleží na tom, co myslíte slovem „rušit“.

Krátká pauza.

DÍVKA: Já... Hledám Nicolase. Jen... Říkala jsem si, že bude určitě tady.

MATKA: Co chcete?

DÍVKA: Chtěla bych s ním mluvit. Není tu? *(Bez reakce.)* Myslela jsem, že bude určitě u vás.

MATKA: Není tu.

DÍVKA: Vážně? Ale spal tu, nebo ne? Anebo... Neozval se vám? Všude ho hledám. *(Bez reakce.)* Nevíte, kde je?

MATKA: Odešel. Myslím, že se každou chvíli vrátí.

DÍVKA: Já s ním nutně potřebuju mluvit. Nebude vám vadit, když tu počkám?

MATKA: Já ale taky musím odejít...

DÍVKA: Ano?

MATKA: Ano. Musím pryč. Je mi líto. Mám mu od vás něco vyřídit?

DÍVKA: Řekla byste mu, ať mi zavolá?

MATKA: Řekla.

DÍVKA: Ano. Prosím vás. Řekněte, že je to důležité. Musím s ním mluvit. Tak či onak. Musím s ním mluvit.

MATKA: Ano. Řeknu mu to.

Pauza. Dívka nemluví.

DÍVKA: Vyprávěl vám to? Vyprávěl vám, jak jsme se pohádali?

MATKA: Ano, jistěže.

DÍVKA: Bylo to úplně absurdní. *(Vejde do pokoje.)* Vůbec to nedávalo smysl. Nechápu, proč tak rychle odešel. Tak hrubě. Přece se to nedá všechno jen tak zahodit. Aniž bychom si promluvili.

MATKA: Co chcete, Élodie?

DÍVKA: Chtěla bych... Aby pochopil, jak mi na něm záleží. Od té doby jsem nespala.

MATKA: To je vidět.

DÍVKA: Myslíte?

MATKA: Ano. Vypadáte strašně. Na vašem místě bych se šla vyspat.

DÍVKA: Dokud si s ním nepromluvím, neusnu.

MATKA: Už jsem vám řekla, že tu není.

DÍVKA: Ale tak co mám dělat? Řekněte... Co bych měla dělat?

MATKA: Snad byste ho měla nechat chvíli být. A převléct si šaty.

DÍVKA: Převléct? Proč? Co je s mýma šatama?

MATKA: Nesluší vám. Ano, červená je pěkná barva, ale na vás ne. Já jsem si zrovna jedny pořídila. Podívejte. Neřekla byste, že mi sluší?

DÍVKA: Ano.

MATKA: Podle mě v nich vypadám mladší.

DÍVKA: Možná, ano.

MATKA: Myslím, že si dneska večer vyjdeme. Trochu na vzduch. Chápejte, ráda bych, aby přišel na jiné myšlenky. Už měsíce je nešťastný. Kvůli vám. Ale teď už bude líp. Teď budeme šťastní.

Pauza. Dívka je vyvedená z míry.

DÍVKA: Bude vám vadit, když si zapálím?

MATKA: Prosím?

DÍVKA: Když budu kouřit, bude vám to vadit?

MATKA: Ano. *(Dívka si zapálí. Jako by ji chtěla pokořit. Matka to pozoruje.)*
Zvláštní, někoho mi připomínáte.

DÍVKA: Koho?

MATKA: Sáru.

DÍVKA: Sáru?

MATKA: Nicolasovu sestru. Jo. Je to... něco ve tváři...

DÍVKA: Vážně? No, já ji neznám.

MATKA: Co se odstěhovala, moc ji nevidáme. To je vždycky svátek. *(Pauza.)*
No. Je mi líto, ale vážně už budu muset jít.

DÍVKA: Ano.

Matka přijde blíž, vytrhne jí cigaretu z pusy a típne ji o zem.

MATKA: Já vás nechci vyhazovat, ale... Každopádně nevím, kdy se vrátí. Může to být dost pozdě.

Dívka vyndá z tašky obálku.

DÍVKA: No, tak... Mohla byste mu dát tohle?

MATKA: Prosím?

DÍVKA: Je to dopis.

MATKA: Mám mu ho dát?

DÍVKA: Moc vás prosím.

MATKA: Dobrá.

DÍVKA: Je to důležité.

MATKA: Hned mu ho dám.

DÍVKA: A řekněte, že čekám, až mi zavolá.

MATKA: Ano.

DÍVKA: Je to tak absurdní. Kdybyste věděla, jak jsem na sebe naštvaná.

MATKA: Jestli vás to utěší, tak i on je na vás naštvaný. *(Dívka zklamaně zavře oči.)* Zrovna ráno říkal, že jste „blbá děvka“. *(Pauza. Jako by se nic neřeklo.)*
Tak.

DÍVKA: Ano. Půjdu.

MATKA: Ano. To bude fajn.

DÍVKA: *(tupě)* Pardon. Díky. Díky a na viděnou.

MATKA: Na viděnou... Élodie.

DÍVKA: A pamatujte, ten dopis.

Odejde. Pauza. Matka otevře obálku a začne číst. Potom dopis roztrhá. Tma.

Třetí výstup

Matka a syn jsou ve stejné pozici jako na začátku prvního výstupu třetího dějství.

Na scéně je zrcadlo, v němž se Matka může pozorovat.

SYN: Ještě mi nevolala.

MATKA: Viděls moje šaty?

SYN: Jsou to dva dny.

MATKA: Přestaň to pořád omílat. Opustils ji. Proč čekáš, že zavolá ona?

SYN: Nečekám. Jen konstatuju, že ještě nevolala.

MATKA: A proč by volala sem? Proč *sem*? Neřekls jí, kam jdeš.

SYN: Muselo jí dojít, že jsem tady.

MATKA: Viděls moje šaty?

SYN: Jo.

MATKA: Koupila jsem si je včera. Líbí? *(Nevinně se točí kolem dokola. Opakování dřívější scény.)* Co? Líbí? *(Pauza.)* Co kdybychom si spolu večer někam vyšli?

SYN: Před chvílí...

MATKA: Co?

SYN: *(chladně a odhodlaně)* Před chvílí... Ano... Když jsem spal... Někdo zvonil.

MATKA: Ano?

SYN: Ano. Někdo zvonil. Kdo to byl?

MATKA: Kdy?

SYN: *(chladně)* Před chvílí. Když jsem spal. Kdo to byl?

MATKA: Co? Nikdo. *(Pauza.)* Soused.

SYN: Soused?

MATKA: Jo. Proč? *(Krátká pauza.)* Jen se zastavil. *(Pauza. Je jí to nepříjemné.)* Tak co? Co myslíš? Mohli bychom si vyjít. Nechceš mi snad tvrdit, že jsi unavený? Prospals celý den.

SYN: Prospal bych i celý večer. Kdyby někdo nezvonil.

MATKA: Nezvonil?

SYN: *(chce ji konfrontovat)* Ten soused. *(Pauza.)* Proč jsi mi nedala ten dopis?

MATKA: Co?

SYN: *(prudce)* Proč jsi mi nedala ten dopis?

MATKA: Jaký dopis? *(Pauza. Chvilé napětí. Ona se vrací k tématu, jako by se nic nestalo.)* Mohli bychom jít na večeři. Co? A potom tančit. Vyjít si trochu. Přijít na jiný myšlenky.

SYN: Nějak nemám náladu.

MATKA: Chápu. Jen jsem myslela, že bys... Myslel na něco jiného.

SYN: Já nechci myslet na nic jiného.

MATKA: Tak co chceš?

SYN: Chci trochu klidu. Chce se mi spát. Už týden se mi chce spát. Už měsíc.

Vstane a míří do svého pokoje.

MATKA: To už jdeš spát?

SYN: Jo.

MATKA: A nechceš třeba něco sníst?

SYN: Nemám hlad.

MATKA: Ani žízeň? Nemám ti něco přinést k posteli?

SYN: Ne. Chci prostě spát. Chápeš?

Odejde. Pauza.

MATKA: Tak. Já mu možná na zítra přichystám snídani. Přichystám ji hned. Na stůl mu dám miskou. Pro případ, že by se vzbudil brzy. Připravím mu snídani.

Jako dřív.

Místo toho si jde nalít sklenku vína. Pije. Vejde Otec s kufrem, jako by se chystal na vlak. Opakování.

OTEC: No. Tak já jdu. Nechci přijít pozdě.

MATKA: *(rozčileně)* Ty už mě vážně začínáš s tím věčným lhaním štvát! Ty tvoje historky o semináři! Všechny ty tvoje historky! Ty mě prostě neustále máš za úplnou krávu! Mohl bys mě přestat mít za úplnou krávu?

OTEC: *(úplně klidně, naprosto nepříznakovým tónem)* Určitě je všechno v pořádku? Působíš dneska nějak zasmušile. *(Krátká pauza. Nepříznakovým tónem.)* Měla by ses nějak zabavit... Najít si koníčka... *(Krátká pauza. Nepříznakovým tónem.)* Určitě jsi unavená, je brzy. Měla by sis jít lehnout. *(Krátká pauza.)* No, tak já musím jít...

MATKA: Seru na tebe. Běž do prdele! Slyšíš? Do prdele!

Něco po něm hodí, on se těsně uhne. Zrychlení.

OTEC: Určitě je všechno v pořádku?

MATKA: Ne. Ne, vůbec ne. Nic není v pořádku.

OTEC: Co je ti?

MATKA: Točí se mi hlava.

On položí kufr.

OTEC: Jak to, co je ti?

MATKA: To ty prášky.

OTEC: Co? Jaký prášky?

MATKA: Vzala jsem si jich moc najednou. Navíc ty modré pilulečky. Mně ti ta hlava snad vybuchne. A alkohol. Nechápu, co to se mnou je.

OTEC: Klid, klid. To přejde.

MATKA: Myslíš?

OTEC: No jasně.

MATKA: Mám z toho strach.

OTEC: Neboj...

MATKA: Mně připadá, že umřu.

Zvonek.

OTEC: Mám tam jít?

MATKA: Ne. Zůstaň tu.

OTEC: Jen ke dveřím. To bude soused. *(Jde tam. Otevře. Je to Dívka. On s ní mluví, jako by to byla jiná dívka.)* Aha, to jsi ty.

DÍVKA: Jsi připravený?

OTEC: Jsem.

MATKA: Kdo je to?

DÍVKA: *(Otcí)* Máš sbaleno?

OTEC: Mám.

DÍVKA: *(mnohoznačně)* Doufám, žeš na nic nezapomněl.

OTEC: *(s úsměvem)* Ne...

DÍVKA: Řekls jí to?

OTEC: Co?

DÍVKA: Řekls jí to?

OTEC: Ne. Ještě ne. *(Pauza.)* Tak. Půjdeme? Jen moment. *(Udělá krok k Matce.)* Tak já jdu. Nechci zmeškat vlak. Já... Chápeš, ne? Je to důležitý

seminář. Řeší se tam pro mě „důležitá problematika“. Snad tomu rozumíš. Situace v oblasti „mikroúvěrů“ je „komplexní“. Nemůžu si dovolit tam nejet. Víš? Jo. Vzhledem k ekonomické situaci... na mezinárodním poli. Jo. Tak v neděli.

Dívka vejde dál. Dle úvahy může zvednout cigaretu z druhého výstupu třetího dějství, znovu ji zapálit, zakouřit si a dým vyfukovat Matce do obličeje coby akt vrcholné provokace – a nakonec se s ní rozloučí jako v prvním výstupu třetího dějství.

DÍVKA: Na shledanou, „mami“.

MATKA: Sáro... *(Odejdou. Matka se chytne za hlavu. Objeví se Nicolas. V ruce má kufr.)* Co to děláš?

SYN: *(pevně)* Co bys řekla?

MATKA: Jdeš pryč? *(Žádná odpověď.)* Opouštíš mě? Ne. Prosím tě... Zůstaň ještě. Ne ty... Ne teď.

SYN: *(pevně)* Nemůžu.

MATKA: Prosím tě... Prosím, promiň. Neměla jsem. Všechno to uznávám.

SYN: Jako bys mi chtěla bránit v žití.

MATKA: Ale ne... Můj malej... Naopak. Dobře víš, jak tě miluju. Zůstaň se mnou chvíli... K ní odjedeš až potom. Zůstaň u mě do neděle. Aspoň do neděle. Pak za ní odjedeš... Nemůžu být sama. Chápeš to? Nemůžu být sama. *Syn přejde scénu. Ona se ho snaží zadržet.*

SYN: *(prudce)* Přestaň!

Vymaní se a odejde. Ona zůstane sama. Usuší si slzy a pomalu se vrací zpátky k práci, prostírá k snídani. Pak jde telefonu a vytočí číslo. Dovolá se na záznamník.

MATKA: Haló, Nicolasi, tady máma... Chci se zeptat, jestli sis dostal můj vzkaz. Ten odminule. Neodpověděls. Co kdybys k nám přišel na oběd? Mohl bys v neděli přijít i s... No prostě byste mohli přijít oba. Tak. Tak to promysli a dej vědět. *(Najednou zvonek. Ona nadskočí.)* Počkej, nezavěšuj...

Položí telefon (nezavěsí) a jde ke dveřím. Stojí tam Dívka, na sobě má uniformu zdravotní sestry. Nebo taky ne.

DÍVKA: Neruším?

MATKA: Co ještě chcete? Řekla jsem vám, že tu není.

DÍVKA: Prosím?

MATKA: Kolikrát vám musím všechno opakovat? Není tu. Není tu. Není tu.

Krátká pauza.

DÍVKA: Jsem tady s tou zásilkou.

MATKA: Jakou zásilkou?

DÍVKA: *(za sebe)* Dobrý. Můžete dál. *(Matce.)* Tady to je.

Dva jevištní technici vejdou, přinesou bílou postel a začnou ji umisťovat do pokoje.

MATKA: Co je to?

DÍVKA: Postel.

MATKA: Jo. To vidím. Ale proč ke mně stěhujete postel? Já postel mám.

DÍVKA: Je to nemocniční postel.

MATKA: A co mám podle vás dělat s nemocniční postelí?

DÍVKA: Třeba byste si do ní mohla lehnout.

MATKA: Ale mně se nechce spát.

DÍVKA: Povlečení je čistý.

MATKA: A co já s tím?

DÍVKA: Lehněte si.

MATKA: Ne.

DÍVKA: Vzala jste si moc prášků. A míchala je s alkoholem.

MATKA: Já? No a? Co je vám do toho?

DÍVKA: Bude vám špatně.

MATKA: Co to má znamenat? Kdo vás prosil, abyste mi do pokoje dali postel?

DÍVKA: Soused.

MATKA: Soused? Jakej?

DÍVKA: Váš. Našel vás ležet na zemi. Měla jste štěstí, že se tu stavil. Taky jste tam mohla zůstat.

MATKA: A ví to můj manžel? Kde je můj manžel?

DÍVKA: *(dívá se do papírů)* Odjel k moři s nějakou mladou ženou. Vráť se až zítra. Na svátek matek. *(Pauza. Jevištní technici se smějí. Pokračuje laskavějším tónem.)* No tak... Lehněte si.

MATKA: Ne.

DÍVKA: Prosím vás.

MATKA: Řekla jsem, že ne.

DÍVKA: Nenuťte mě, abych...

MATKA: Co?

DÍVKA: Vás k tomu nutila.

MATKA: Padejte z mého domu! *(Dívka dá pokyn technikům, ti se blíží k Matce. Ona jim začne utíkat, oni běží za ní a snaží se ji chytit.)* Ne, ne! Já nechci!

DÍVKA: Bude vám tam dobře. Chyťte ji.

MATKA: Ne. Ne. Chci svoje děti! Chci svého muže! Chci svoje děti!

Pláče a nechá se uložit do postele, a dál – slaběji, skoro šeptem – opakuje:
„Chci svoje děti. Chci svůj dům. Chci svého muže.“ Muži ji mezitím poutají k lůžku a Dívka ji hladí.

DÍVKA: *(jako by ji chtěla utěšit)* Pšššt... Už to bude. Zestárnete sama. Smutná a sama. Pšššt... Nikoho už nebudete zajímat. Budete hodně moc trpět, a všechno bude v pořádku. Klid, klid... Bude to moc bolet, hrozně si vytrpíte. Pšššt... Už to bude. Zestárnete sama. Smutná a sama.

Dívka jde a zavěsí telefon.

Tma.

Čtvrté dějství

První výstup

Matka leží. Po jejím boku na židli sedí Syn. Dlouhé ticho. Ona pak otevře oči.

MATKA: Co se stalo?

SYN: Tiše, klid.

MATKA: Kde to jsme?

SYN: Spalas už od... Vzala sis moc prášků, mami. Spalas celý den.

MATKA: A kde to jsme?

SYN: Dojdu pro sestru. Řeknu jí, že ses vzbudila.

MATKA: Ne. Počkej. Nenechávej mě tu.

SYN: Hned jsem zpátky.

MATKA: Ne. Zůstaň u mě. Jen chvilku...

Pauza.

SYN: Dobrý?

MATKA: To jsem se vzbudila? Otevírám oči. Hele, mám oči úplně dokořán!

SYN: Ano, mami.

MATKA: Takže jsem vzhůru. Nebo ne?

SYN: Jo.

Pauza.

MATKA: Co tu dělám? Tos mě sem přivezl ty? Rychle, jedeme domů.

SYN: Musíš tu ještě chvíli zůstat, mami.

MATKA: A přivezls mě sem ty?

SYN: Našli jsme tě v pokoji na zemi. Nepamatuješ?

MATKA: Co? V pokoji?

SYN: Celou krabičku. Spolykalas celou krabičku. Jak jsme se pohádali...

MATKA: Pohádali?

SYN: Nevzpomínáš?

MATKA: Ne. *(Pauza.)* To ten dopis? Kvůli tomu jsme se hádali? *(Pauza.)* Já myslela, že už o tý holce vůbec nechceš slyšet...

Krátká pauza.

SYN: Už je ti líp?

MATKA: Nemůžu se zvednout...

SYN: To je normální. Ještě chvíli vydrž.

Pauza.

MATKA: Díky, že ses vrátil.

SYN: Měl jsem na výběr?

Pauza.

MATKA: Nenávidíš mě.

SYN: Přišel jsem ti říct, že se vracím k ní. Budem spolu dál žít. Ale tentokrát mě musíš nechat jít. *(Pauza.)* Nesmíš zase začínat, chápeš? *(Pauza.)* To prostě nejde. *(Pauza. Ona zavře oči.)* Jinak bych musel... *(Pauza.)* Chápeš to? Musel bych zmizet úplně.

MATKA: A co se stane teď?

SYN: Teď je ta nejbolestnější chvíle.

MATKA: Ano?

SYN: Ano.

MATKA: Proč? Co se stane?

SYN: *(pomalu)* Teď tě obejmú. Hrozně silně.

MATKA: Ano.

SYN: A pak ti položím ruce na krk.

MATKA: Jo?

SYN: *(pomalu)* Jo. A sevřú. Silně je sevřú. A budu se ti dívat do očí. A ty do mých. Ale neřekneš nic. Ani se nebudeš bránit. Poddáš se tomu, a bude to příjemný, a bude to krásný, a ty budeš potichu, a pak půjde všechno líp.

Pauza.

MATKA: Obejmi mě, miláčku.

Obejme ji – a pak, přesně jak oznámil, ji pomalu uškrtí. Ona se nechá. Usmívá se. Upřeně se pozorují. Ona potom skoná.

Pauza.

Otec a Dívka vejdou. Dívka už nemá uniformu.

DÍVKA: Hotovo?

OTEC: Jo, hotovo. Udělal to.

DÍVKA: Udělal to pro mě.

OTEC: Jo, asi jo.

DÍVKA: Je to krásný dárek. Myslím, že mě miluje.

Syn se k nim otočí, a pomalu se bere ke dveřím. Oni ho pozorují. Tentokrát má kufr on. Odejde.

Pauza.

Dívka vyběhne za ním. Otec zůstane sám. Potom jde k posteli a posadí se vedle ní – zaujme místo Syna ze začátku výstupu, jinak je obraz stejný. Matka se náhle probouzí z noční můry.

MATKA: Co se stalo?

OTEC: Klid.

MATKA: Kde to jsem?

OTEC: Spalas už od... Vzala sis moc prášků, zlato. Spalas celý den.

MATKA: A kde to jsme?

OTEC: Dojdu pro sestru. Řeknu jí, že ses vzbudila.

MATKA: Ne. Počkej. Nenechávej mě tu.

OTEC: Hned jsem zpátky.

MATKA: Ne. Zůstaň u mě.

Pauza.

OTEC: Už je ti líp?

MATKA: Co tu dělám? Tos mě sem přivezl ty?

OTEC: Přijel jsem a našel hotovou pohromu.

MATKA: Jakou pohromu?

OTEC: Vrátil jsem se ze semináře, Anne. Našli tě v pokoji v bezvědomí. Soused tě našel. Ještěže k nám šel... *(Pauza.)* Co se stalo? *(Pauza.)* Mám na sebe vztek. Vůbec jsem neměl odjíždět. Ale, víš, já...

MATKA: *(vrací se k jedinému tématu, které ji zajímá)* A Nicolas?

OTEC: Co?

MATKA: Kde je?

OTEC: Nechal jsem mu vzkaz.

MATKA: Pořád nevolal.

OTEC: Ne.

MATKA: Myslíš, že v neděli přijde?

OTEC: Určitě se za tebou zastaví. Ano.

MATKA: Řekls mu to? Řekls mu, že jsem tady?

OTEC: Ano.

MATKA: *(plná naděje)* A co říkal?

Otec neodpovídá. Je jasné, že s Nicolasem nemluvil.

OTEC: *(chce ji utěšit)* Přijde. Přijde za tebou.

MATKA: Myslíš?

OTEC: No jasně...

MATKA: Ne, ne, nepřijde. Nikdy nechodí.

OTEC: Ale jo.... Neboj. V neděli určitě přijde.

MATKA: To doufám. Nechala jsem mu vzkaz, ať přijde na oběd. Ať přijde v neděli. Nechápu, jak to, že mi nikdy nic neřekne. Jako kdyby zmizel.

[OTEC: Víš, že má moc práce.

MATKA: S čím?

OTEC: Co já vím. Sám se sebou... *(Pauza. Chlácholivým tónem.)* Ale nechal jsem mu vzkaz. Určitě se za tebou staví.

MATKA: Myslíš, že jsou všichni synové takoví? Jakože tak nevděční...

OTEC: Asi to tak je přirozené.

MATKA: Zmizí ze života, opustí a nevrací se.

OTEC: *(něžně)* Pšššt...

MATKA: *(dojatě)* A nám zůstane jen vzpomínka na brzká rána, kdy jsme vstávali, abychom jim připravili snídani. Jo. Chleba a mlíko. A potom do školy. Procházeli jsme ranními ulicemi, bok po boku, a nosili jsme jim brašny, aby se brzo neunavili. Před školou nás políbili s takovou důvěrou. Tak něžně. A pak se ztratili ve škole. Zmizeli mezi dětmi. V davu brašen. A teď mi řekni... K čemu to je? Co? Nakonec... K čemu to všechno?]

Krátká pauza. Otec neodpovídá.

OTEC: Přijde za tebou. *(Pauza.)* Přijde.

Pauza.

Objeví se syn – nebo taky ne. Jako obraz. Matka se obléká. Dívají se na sebe.

Pauza.

Tma.

Konec